

K PROTIÚTOČNÉ OPERACI JAKO ZVLÁŠTNÍMU DRUHU ÚTOKU

(Článek uveřejněný ve VM č. 5–6/1989)

Autor se zabývá aktuální problematikou operačního umění a poprvé v takovém rozsahu i hloubce je na stránkách vojenského odborného časopisu objasňována **protiútočná operace**.

Článek však, podle mého názoru, vyžaduje v několika směrech některá upřesnění. Autor uvádí, že protiútočnou operaci povedou operační svazy, tedy armády. Z obsahu celého článku a především faktů, ve kterých jde o rozmach protiútočné operace vyplývá, že se jedná **především o protiútočnou operaci vedenou frontem**. Jde tedy o zřejmý rozpor, neboť základní teoretické materiály jako Sovětská vojenská encyklopedie, Vševojsková operační a taktická terminologie a další důsledně chápou operační svaz jako armádu (vševojskovou, tankovou atd.). Front je považován za operačně strategický svaz.

Protiútočná operace je definována jako souhrn operací a bojů... (viz str. 15.) V této souvislosti by bylo vhodné objasnit o jaké operace jde a kým budou vedeny. Je zřejmé, že protiútočná operace (frontu) je realizována útokem (útočnou činností, útočnými operacemi armád a dalších sil). Platí teze operačního umění, že **armáda – operační svaz je předurčena k vedení operací a plnění operačních úkolů**. Měla by tedy vést operaci.

Soudím, že je potřebné při rozpracování protiútočné operace řešit místo a úlohu armády v ní, stanovit její **název, obsah, úkoly apod.**, řešit vzájemnou podmíněnost a vztah těchto dvou operačních organizačních stupňů v této operaci jako zvláštnímu druhu útoku. Na popisovanou problematiku jsou různé názory, schází však jejich objektivní posouzení.

Bližší zdůvodnění si zasloužila i doba (5 dnů) na přípravu protiútočné operace – viz str. 18. Důležitým úkolem s nímž je třeba pro období přechodu do protiútočné

operace počítat, je nejen OPZHN, ničení nepřátelských prostředků jaderného napadení, vzhledem k možnostem přechodu nepřítele k použití jaderných zbraní, ale především **upřesnění prvního jaderného úderu** jako rozhodujícího opatření k ničení nepřítele při vedení operace za použití jaderných zbraní.

S rozhodující většinou závěrů a názorů autora článku, které chápu jako základní teoretický materiál z oblasti protiútočné operace, souhlasím. Je však žádoucí, aby byly dále rozvíjeny.

V souvislosti s analýzou tohoto článku považuji za nutné se vrátit ke stati „Ke vztahu obrany a protiútoků“ uveřejněné ve VM č. 1/1989 a názoru na ni publikovaném ve VM č. 5–6/1989.

Oba články, včetně názoru čtenáře, mají mnoho společného. Jde v nich o hledání podstaty, způsobů, forem, sil a prostředků, zásad jejich použití za situace, kdy se na různých organizačních stupních pozemního vojska přechází od jednoho druhu operace k jinému z obrany do útoku. **Současně však tyto materiály upozorňují na mnoho nových otázek, které zůstávají nedořešeny.** Jde především o takové principiální problémy, jako je **vztah protiútoků celého nebo části strategického uskupení na válčišti a protiútočné operace frontu, stanovení místa a úlohy frontu v protiútoku a jeho úkoly, vzájemná souvislost protiútočné operace frontu i činnosti armády v ní apod.**

Soudím, že je zřejmá potřeba článku, ve kterém budou tyto, ale i další pojmy a souvislosti mezi nimi vysvětleny.

Nechť je tento příspěvek do diskuse chápán jako výzva teoretické frontě k objasnění uvedených problémů.

Podplukovník Ing. Petr Němec, CSc.

Protiútočnou činnost připravovat s předpokladem následného přechodu do útoku...

(Směrnice pro operační a mobilizační přípravu ve výcvikovém roce 1989–1990)
